

SETMANARI DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

Sortirà los Dissabtes

Director, DON JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de la Unió, 2, botiga

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 1'00 trimestre.

Fora ciutat.. » 1'50 »

Extranjer y Ultramar... » 10'00 l' any.

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent... 0'10 Ptas.

» atrassats... 0'15 »

» » pera los

no suscrits... 0'20 »

NOTAS HISTÓRICAS

IX

En excursió rápida, á vol d' aucell, hem vist al teatro catalá, nin en son bressol, y hem anat ressenyant á grans plumadas la vida seva fins als nostres días.

La nota tónica que son gradual desarrollo presentá en un principi, fou la de entretenir agradablement fent riurer de gust al poble, lo qui acullía aquellas primeras representacions ab benevolensa extremada y contínua rialla. Lo diapasson aumentá, y la comedia de costúms s' ensenyorí de la escena presentantnos calcats del natural tipos escullits de nostras comarcas y còstums populars que viuran sempre mentres sia poblada Catalunya, puig que forman part integrant del geni peculiar del poble catalá. Lo drama históric vingué luego á alternar ab la comedia y guspiras encar que poch vivas de renaixement polítich, comensan á ovirarse en tals produccions. Y finalment, ja en nostres días, los dramas y tragedias d' ordre general, aquellas obras que no tenen de catalanas mes que lo llenguatge en que están escritas, invadeixen lo teatro catalá trayentli tot son aspecte típich.

En quina part radica la culpa de que se desvirtuhi nostre teatro regional perdent lo interés que despertava anys enrera y deixant de exercir influencia en lo despertament polítich com de dret hauria de exercir?

A nostre entendre resideix tota la culpa en

los autors y en los crítichs, lo públich no 'n té mica, puig que ben disposat estava á eternisar lo esplendor de la escena pátria si s' hagués volgut ó sabut conservar y aumentar sa natural afició al teatro catalá. La decadencia d' aquest es avuy ben marcada y lo remey es de difícil aplicació, puig que divorciats entre sí los autors y discordes los crítichs, es casi impossible intentar la curació.

Uns y altres haurían de persuadirse de que lo teatro no es una institució aislada, no es una flor única de ressucitament de idioma, sino que es una variant en lo concert que forman lo conjunt que marca nostra nacionalitat. Autors y crítichs catalans deurían ferse cárrech de que no deu escríurers en catalá per incidencia y per més facilitat en lo maneig de la llengua, sino que uns y altres deuhem ferho guiats per la idea de la revindicació del llenguatge y de las revindicacions que forman lo credo ó programa catalanista.

Lo mateix pecat que ha esmòrtuhit als Jochs Florals, se presenta encar que baix diferent aspecte y produhint igual desastre, en lo teatro. Allí, en los Jochs, hont deu conrearse únicament la poesia y s' ha de tendir á germanar totas las aspiracions pera fer simpática la causa nostra, se camina per viaranys extraviats y s' allunya al jovent del temple de la gaya ciencia.

Aquí, en lo teatro, lloch hont se pot fer catalanisme presentant refeta la historia de nostres antepassats y posant en acció los problemas socials que ab nostre sistema tenen solucions prác-

ticas, no tant sols no ho fan nostres autors, sino que abandonant la via empresa al comensar, ja no es lo teatro catalá, ni tant sisquera lo mirall de Catalunya com ho era quan se conreava la bonica comedia de costums.

Sian més catalanistas los autors, dedíquense al esbrinament de la historia regional que prou fets grandiosos ofereix tant al drama com á la tragedia. Los éxits guanyats per aquest camí serían més duraders; quedarian en la memoria del espectador per llarch temps y farian més depressa lo nom d' un autor. Lo conreu de la comedia de costums insistim en que no deu olvidarse y per aquest motiu es de agrahir lo fet per lo Sr. Pin y Soler, ab «Sogra y Nora» y demés obras sevas, inclohenthi alguns quadros y tot de «La Sirena». Si los crítichs volguessin inspirarse en un criteri catalanista, empenyarían als autors per lo camí que nos atrevim á senyalar y poch á poch tornaría lo teatro nostre á la plenitud de sa vida. Igualment es una falta grave que tenint Catalunya compositors y músichs de gran talla, no s' emprenga ab delit lo fer ópera catalana ja que pera sa execució no faltarian artistas per esser molts los cantants catalans d' ópera. ¿Y la sarsuela per qué l' hem deixat perdrer?

No segurament es tampoch per falta del públich.

Mirém tots ab més amor aquesta important branca del renaixement catalá modern, y no la considerém aislada, sino com formant una bona part del tot que anomeném catalanisme. Sia lo teatro catalá verdaderament regionalista en sas tendencias y veurá creixer son nom donant gloria y profit als autors que 'l cuydin y als artistas que l' interpretin.

No apesar de lo dit volém que nostres llegidors cregan que som partidaris de un sistema prohibitiu, que posés la prévia censura á las obras que volguessin donarse al públich.

Tot lo que duhém exposat s' enten que es pera sentar un criteri general y que acceptém las obras cómicas y las que pertanyen al teatro en general, pero á n' aquestas últimas preferim las que son catalanas per son fondo y per sa forma.—J. S.

Teatro Catalá

Clavé ó Agencia de negocis.—Diálech en vers original del Sr. Vallsmadella.—Estrenat en la nit del 16 de Juliol en la Societat Berenguer.

Petit es l' argument sobre 'l que descansa l' obreta de que doném compte. Consisteix únicament en presentar quatre tipos més ó menos ben dibuixats, entre ells, un d' andalús, adicionat al diálech per lo Sr. Cemeli.

La versificació algun tant incorrecta y potser massa carregada de pebre.

Lo beneficiat Sr. Clavé, encarregat del protagonista de l' obra per qui siguié escrita, en tragué partit, aixís com també va veures molt ben acompanyat per lo Sr. Monpel.

La obra fou aplaudida.—O.

Bibliografia

Hojarasca.—Album de dibuixos, originals de D. Ramon Escaler ab un prólech de D. J. Lluís Pellicer.

Lo nom del Sr. Escaler es ben conegut de tothom; los seus xispejants dibuixos ja sigan sas historietas á la ploma, ja sas produccions al llápis, li han valgut una reputació dintre del art, tant que avuy son molts los periodichs satírichs de Barcelona y fora d' ella en los quals setmanalment ocupa ab preferencia á lo menos una de sas páginas la popular firma del distingit artista.

Ab son primer tomo *Hojarasca*, nos ha demostrat lo Sr. Escaler que, si pera la ilustració dels setmanaris no té rival, en los treballs de pensament, en aquells ahont á més de la ma del artista hi brilla sa inteligencia y 'l bon gust, ha estat molt felís, envejable en alguns dibuixos y en altres per sa pulcritut, s' ha posat á la altura dels millors dibuixants.

Lo llibre que 'ns ocupa se fa més que recomanable. Consta de 64 páginas y está tirat en paper superior; anyadianti unas capritxosas cubiertas al cromo que per si solas ja acreditan al autor y fan preveure que al obrir lo llibre s' hi trobará bona cullita d' humor, tot per una pesseta, preu del tomo.

Felicitém, donchs, al Sr. Escaler, encoratjantlo perque vagi seguint lo camí del bon gust que ha emprés ab sa primera colecció de dibuixos, ab los que ha acreditat una vegada més que la popularitat de que gosa no li serveix per ensopirse, sinó per animarse encara, com fa tot artista que sent amor á l' art.—I.

Rondalla

(Conclusió).

Veus' aquí que al cap de poch
 li toca 'l torn á la casa
 del pobre home que dejuna,
 perque la ciencia li mana.
 Truca, l' obran y saluda,
 qu' educació no li falta.
 Aixís qu' es dins, ja tot d' una
 don arréu fixas miradas;
 no veu re: escolta, res sent;
 y entra dins del cuarto ab pausa
 —Veyám aquet pols, bon home,—
 diu, ab molt modo, y escampa
 per tot lo cuarto la vista,
 y sobre tot baix la taula,

las cadiras y altres mobles,
 y tampoch res li senyala
 que 'l malalt haja menjat
 ni una crosta de torrada.
 Com no sab si haurá cumplert
 ó no la dieta ordenada,
 se troba en lo compromís
 d' observá y no dir paraula.
 Lo torna á polsar; medita:
 li toca 'l ventre, li bada
 la boca, li veu la llenga,
 las dents y caixals repara,
 y, tornant á meditar,
 baix del llit la vista clava;
 cuan de colp fa un fort respir
 que 'l cor oprimit li aixampla,
 y esclama, fent l' enfadat:
 —Heu menjat! ja m' ho semblava.—
 —No senyor;—diu lo malalt,
 y 'l mateix los de la casa;
 y ell, tenintli 'l pols, replica:
 —A un metje no se l' enganya:
 ha menjat! y, cuan jo ho dich,
 es la ciència la que parla.—
 Los uns als altres se miran,
 ab sorpresa y desconfiansa:
 fins lo mateix malalt dupta
 si ha menjat sense adonarsen.
 Y 'l practlicant, convensut
 de que ha descubert la trampa,
 afegeix:—Perque vegéu
 que als bons metjes re 'ns escapa,
 y com lo company ahir
 os va dí, ab espressió sábia
 que haviau menjat meló
 valenciá, y duas talladas,
 també os diré que heu menjat,
 perque ho marca 'l pols y ho canta.
 Heu menjat... escoltéu bé...—
 Tots escoltan, y ell encara
 torna á dá una vista á terra,
 y 'l malalt llavors esclama:
 —Senyor doctor, me 'n recordo,
 no he tastat res, ni un got d' ayga;
 sols he prés la medicina.—
 —Que li hem dada en tres vegadas;—
 los de la casa responen:
 Y ell replica:—Mentiú, vajal
 y dispenséu la espressió.—
 lo malalt sobre 'l llit s' alsa
 y diu:—Donchs, ja que ho sab tant,
 ¿qué he menjat, que jo no ho sábia?—
 Y 'l practlicant allavoras
 molt més convensut encara,
 creyént qu' es per la vergonya
 que 'ls ha de fer, si s' escampa
 la noticia per lo poble,
 respón, ab veu mesurada:
 —No teméu de mí, bon home;
 tot bon metje cura y calla;
 lo mateix que 'ls confessors,
 som una tomba tancada,

per lo tant, ja que ho neguéu,
 aquesta es la vritat clara;
 dit siga aquí y en secret:
 heu menjat... heu menjat... palla!—
 —¿Cóm, palla?—responen tots,
 y la gran rialla esclafan.
 —Palla!—'l practlicant replica,—
 de blat de moro y passada!
 Miréu encar aquí 'ls restos.—
 Alsa 'l cobra-llit y agafa
 algunas pallas de terra
 que habian caigut de la márfega.

Girona.

R. BORDAS.

Teatros locals

Novetats.—Dijous de la setmana passada li tocá 'l torn al estreno de la obra *Comedia sin desenlace*, original de D. Joseph Echegaray.

Contadíssimas son las vegadas que la comedia política s' ha salvat en lo teatro. sens dupte perque se salva prou en son propi terreno. De una part los autors dramátichs que sembla com si temessin abordar oberlament lo problema polítich, y d' altra, la massa general del públich que potser no está lo suficientment educada... políticament pera penetrarlo, fan que la referida classe de comedias neixin ja debils y que per lo tant s' aguantin poch temps en los cartells.

D' aquest mal adoleix *Comedia sin desenlace*. De constitució pobra y sense situacions dramáticas que l' alentin, la seva vida no ha de ser de gayre durada, ja que algunas frases cáusticas y sols un parell d' escenas d' alguna forsa que la obra conté, no son qualitats suficients pera salvarla.

Lo senyor Echegaray nos ha presentat com á tipos culminants de la seva producció, al polítich ambiciós, pero cándit en mitj de tot, que 's deixa enganyar y 's veu envolt en trapaserias electorals, ab tal d' escalar las esferas del poder, y al agent electoral, al que no atura cap malifeta, y que lo mateix guanya unas eleccions brutas que promou una insobordinació militar pera aprofitar una jugada de Bolsa.

Al voltant d' aqueixos dos personatjes, lo Sr. Echegaray n' hi ha col·locat varis d' altres qu' ajudan al desenrotllo de la trama, alguns dels quals resulta molt més natural y de més relleu que 'ls dos de primer terme ja citats, com sucseheix ab lo del empleat *Minuta* qu' está molt ben dibuixat.

Comedia sin desenlace té en lo primer acte una exposició de la obra ben trassada; pero en lo segon decau l' interés per conduhirse l' acció ab massa lentitut, defecte de que adoleix igualment la primera mitat del tercer. No sucseheix altre tant en lo desenllás, qu' es precipitat ab demasia, donchs en un moment tenen lloch alguns aconteixements que s' efectúan en un tancar y obrir d' ulls com vulgarment se diu.

Lo dialech es quasi sempre animat, si bé s' hi nota algunas vegadas sobra de xistes gastats que semblan trets d' algun calendari.

La execució signé bona per part de la Srta. Guerrero,

la Sra. Alverá y los Srs. Mario, Thuiller, Balaguer y Cepillo.

Sempre hem tingut á D. Ricardo de la Vega per un sayneter de primera forsa, conforme ho té acreditat en sas moltes obras, y 'ns refermarem dissapte passat ab aquesta creencia al presenciar l'estreno de *El tercer aniversario ó la viuda de Napoleón*.

L'objecte del Sr. Vega no es altre que 'l de ridiculitzar los eterns sentimentalismes d'algunes viudas exageradas com li succuheix á la protagonista de *El tercer aniversario*, que al cap de trenta sis mesos d'haver perdut al seu espós, porta encara dol rigurós y 'l plora encara com si se li hagués mort lo dia avans.

Ja en altra ocasió lo Sr. Vega havia tractat aqueix assumpto en *Acompaño á V. en el sentimiento* y s'ha de confessar que tant allavors com are ha estat igualment afortunat.

No ressenyarém l'argument del saynete que ab tot y ser algo complicat resulta aquí lo de menos: lo que hi ha que saborejar es lo que 'n podríam dirne la salsa de la obra, aquell xiste continuat; pero xiste expontáneo que brota per ell sol, aquella frescor de que están impregnadas la majoría de las escenas y aquells tipos tan cómichs y ben presentats.

Tot aixó es lo que hi ha que veure en *El tercer aniversario* y tot aixó es lo que acredita al seu autor.

La execució acertada, apesar dels molts personatjes que intervenen en la acció.

Dijous devía estrenarse la comedia *Un libro viejo*, original de D. Joseph Feliu y Codina y per avuy dissapte está anunciat lo benefici de la Srta. Guerrero; entre altrás obras estrenará lo monólech catalá *Per un petó*, escrit per D. Angel Guimerá. De las duas obras ne parlarém en lo próxim número.

Tivoli.—Alló del professor de magnetisme no va donar los resultats desitjats. En conseqüencia avuy deu estrenarse la opereta cómica *Miss Helyett*.

En avant la música!

Eldorado.—La *gacetilla Luces y Sombras*, com la titulan sos autors, Srs. Prieto, Lastra y Ruesga, perteneix al ja gastat género de revista que no obté generalment las simpatias del públich. No obstant fou aplaudit un intencionat coro de marmanyeras y lo quadro que representa lo descubrimient d'América, quadro final enganxat á la obra ab motiu de la proximitat de las festas del Centenari. La música dels senyors Chueca y Valverde sembla feta ab retalls de obras vellas, distingintse no obstant alguns números que resultan animats.

La execució regular.

La sarsuela *La hoguera* estrenada dimecres passat adoleix del defecte principal de tenir un argument que s'ha presentat mil vegadas en altrás obras. Aixó va fer que 'l públich vegés desseguida ahont anava la cosa y no 's donés per convensut. Per altre part lo diálech conté alguns xistes que passen de vells y la música del mestre Estellés si te algun número bonich com lo coro dels vells, en general li falta inspiració.

La execució bastant acceptable.

Ahir divendres s'estrená la sarsuela *La revista*, original de D. Miguel Echegaray.

Circo Ecuestre.—L'equilibrista M. Taylor es de lo millor que s'ha vist en lo seu género. Executa treballs dificilissims ab una gran precisió, produhint molt bon efecte las transformacions de las taulas sobre las que té col·locats los seus aparatos.

En fi, que val la pena d'anarlo á veure.

Dijous devía debutar Miss O'Brien y M. Gilbert. També debutará próximament el clown Cerra.

Moulin Rouge.—Es un local apropósit pera passar los vespres xafogosos ab que 'ns obsequia lo present istiu. Local cómodo, ben adornat y sobre tot fresch, se pot dir qu'está al ayre libre. Ademés l'espectacle que s'hi dona es váriat y atractiu. Entre 'ls artistas que hi prenen part mereixen citarse la *troupe* Leonard's, l'uniciclista Mr. Scuri y Mlles. Noraly y Nita Bardel, aquesta especialment canta las cansons ab molta gracia é intenció.

Vágitola á sentir y ja m'en donarán rahó.

LABRUGERA.

Doloras

ENTRE FLORS

I

En un prat plé de flors molt olorosas
me trobava un matí anant de fontada,
entre mitj d'unas noyas més hermosas
que la claror del auba matisada.

II

Voltavan á las flors moltas abellas,
á las noyas un jove fent gatzara
y al veurho, vareig dir ab mala cara:
—¿Qui perilla, las flors ó las donzellas?

LOS TRANQUILS

I

—*Fulano* es un tranquil; per res s'apura;—
ab gran admiració tothom exclama,
y al veurer son humor fins se l'aclama,
per l'home més ditxós de la natura.

II

Mes, jo, no sé un mortal que felís sia:
sols l'imbecil tranquil es per raresa,
puig aquell que no sent una tristesa,
tampoch pot sentir may una alegria.

SI POGUÉS PARLÁ AB DEU

I

Si pogués parlá ab Deu sols una estona
discutiria ab Ell tot quant ha fet:
li diria que 'l mon es... una mona
com aquella que l'avi entrega al net.

II

Com la mona que 's menjan las criaturas
tots nos menjém lo mon, mes no 'l pahím,
qu'enfitats per llamenchs ab sas *dolsuras*,
quan hi troven lo gust... es quan morim.

IGNASI IGLESIAS.

Nostres Corresponsals

Arenys de Mar 16 Juliol 1892.

Sr. Director de LO TEATRO REGIONAL.

Molt Sr. meu: Extensa podria ser aquesta carta si relatés totes las diversions de la festa major; pero me concretaré á parlar solzament de las funcions de teatro, y no descriuré ni la professó en honor á sant Zenón qual pendó principal fou portat per l' il·lustrat metje y llorejat escriptor J. Francisco de P. Calbetó y Roget, que dadas los moltas simpatías ab que conta reuní un numerós y escullit acompanyament; ni com tampoch parlaré de los fochs artificials, ni de los balls que ab molt lluhiment en bonichs embalats donaren los socis del Ateneo y Cassino, á cárrech respectivament de las orquestas, Muxins de Sabadell y Unió Artística de Barcelona.

En lo Teatro Principal, ab motiu d' inaugurar-se la illuminació á gas y sustitubir los vells assientos ab cómodas butacas y de anunciar la companyia de sarsuela ab molt bombo y platets la obra *Cármén*, augmentant los preus d' entrada y d' algunas localitats, hi hagué un plé á bessar, pero lo numerós públich—á lo menos per lo que sentiam á dir en tots los passillos—sortí disgustat del teatro al veurer lo desgraciat desmenyo que havia tingut la pobre *Cármén*, donchs talment semblava que algunas parts principals y las senyoras y senyors del coro jugaban á qui d' ells ho faria més malament.

En l' Ateneo, lo públich era també numerosíssim y distingit, escoltant ab delitós entussiasme la sarsuela ab tres actes *Catalina*, extranyantse—principalment los forasters—de que fossin aficionats los qui ab tals primors cantaban una obra, de sí tan complicada y difícil.

Tots los senyors qu' hi prenían part, obtingueren ruidosos y merescuts aplausos, principalment lo mestre director senyor Lloberas, que ab sa inteligencia y constant treball logra que los aficionats d' Arenys puguin compararse (y fins ab ventatja) á las companyias que venen de fora. La Sra. Leyda, Sra. Castillo y sis coristas, secundaren dignament á los aficionats.

De V. affm. S. S.—F. y P.

DE SABADELL Á TARRASSA Y RETORN

Sr. Director de LO TEATRO REGIONAL.

La companyia dramática de D. Anton Tutau, va trevallar lo dijous, 14 del corrent, en lo teatro *Campos del recreo* de Sabadell, posant en escena *El corazón en la mano* y *L' amor es cego*. Acabada la funció, varen agafá 'ls trastets y cap á Tarrassa faltan actors; representant lo dissapte dia 16, en lo teatro del *Retiro*, *El registro de la policia*, y lo diumenge 17 á la tarde, en lo teatro Principal del mateix, *El corazón en la mano*, y la pessa *Temps perdut*.

A la porta del teatro esperaban dos cotxes, y acte continuo varen retornar la companyia á Sabadell, per celebrar á n' als *Campos del Recreo* lo gran festival en honor al simpátich Sr. Gumá posantse en escena las obras del mateix autor, *Una casa de dispesas* y *Ni la teva ni la meva*, que sigueren molt aplaudidas.

Alguns forasters preguntaban avants de la funció: ¿A qué ve aquesta festa en honor del popular poeta? y 'ls sabadallenchs contestaban: Foren tan estrepitosos 'ls aplausos que li tributaren la setmana passada á Tarrassa, que 'ls sentiam desde aqui y hem volgut saber si se li feya justicia.

Al acabar la funció estaban contentíssims de la festa y tothom deya que 'ls tarrassenchs habian estat molt justos y acertats.

PERE PLÁ DE PALACIO.

Vilanova y Geltrú 15 de Juliol de 1892.

Sr. Director de LO TEATRO REGIONAL.

Lo celebrat drama trágich *Barba-roja* del primer de nostres dramaturgs ha obtingut un brillant éxit.

Pedanteria sería intentar borroná un exámen crítich de aqueixa genial creació, que freqüentment era interrompuda per frenéticas palmadas, principalment los llarchs parlaments de preciosos versos.

Com á reclam se anunciá la asistencia del inmortal Pitarra, resultant un *canard* de la empresa.

La decoració que s' estrená deguda al jove Sr. Castelló, distinguit alumno del reputat dibuixant señor Passos, fou bastant aplaudida.

Lo conjunt de la interpretació, regular, distingintse la Srta. Sala y lo Sr. Borrás.

Ha permanescut breus dias entre nosaltres lo eminent escriptor D. A. Sánchez Pérez.

S. PITARRETA.

Íntima

Quan recordo, bella aymia,
la tristura
que 'm produhí ta agonía,
desapareix ma ventura
y alegría,
y prego al Deu de clemencia
que 'm transporti á ta presencia
per gosar de ta bellesa,
y eternament respectarne
y adorarne
ta puresa.

JOAN ARBÓS ALEU.

Reus Juny 1892.

Societats recreativas

ANTICHS GUERRERS.—En la funció donada diumenge á la tarde, se posá en escena lo diálech *De teuladas en amunt*, quin desmenyo sigué acertat, á cárrech de la Sra. Cau y del Sr. Fuster.

LUZ DEL PORVENIR.—En aquesta important Societat, se doná diumenge al vespre una representació de la popular opereta-bufa catalana *Ki-ki-ri-ki* que sigué rebuda ab aplauso per la numerosa concurrencia que omplía 'l local.

Si bé lo conjunt se ressentí de falta d' ensajos, pot

calificarse de bó lo desempenyo, ja que individualment s' hi distingiren tots quants hi prengueren part, en especial lo Sr. Verjés, Escolá, Castellá, Bolinche, Blay y Casas.

TERTULIA BRETON, (s. GERVASI).—La Societat Tertulia Serra, ha canviat de nom. Diumenge s' inaugura veyentse en extrém concorreguda. Entre altras obras, se representá *A la prevenció* desempenyada ab acert per los Srs. Besses, Portabella y Cristiá.

J. XIMENO.

BERENGUER.—A més de posarse en escena dis-sapte passat un drama castellá, va estrenarse lo diá-lech *Clavé ó Agencia de negocis*, escrit expressament per lo beneficiat Miquel C. Clavé. De dit estrenó ne doném compte en la secció de Teatro Catalá.

CAMPOAMOR (GRACIA).—Per causas imprevistas se suspengué la funció acordada pera diumenge, representantse en son lloch la parodia *En Joanet y En Lluïset*, en la que hi obtingueren aplausos la Sra. Guixá y los Srs. Pujol, Tabulls y Vestit.

CÍRCOL MERCANTIL FAMILIAR.—Com á primer fi de festa se representá diumenge passat lo juguet del Sr. Saltiveri. *A cop calent*, desempenyantlo ab aplauso la Sra. Bolea y los Srs. Molet, Mas, Coma y Borrás; y per últim se posá en escena *Indicis*, prenenthi part la Srta. Palá y Bolea y los Srs. Molet, Cadena y Coma.

La concurrencia distingida.

ANTÚNEZ (GRACIA).—L' aconteixement de la setmana passada fou lo benefici del Sr. Anglada celebrat diumenge últim en aqueixa Societat. Lo drama escullit sigué *La Boja*, qual execució res deixá que desitjar. Del difícil paper de *Joana*, en va treurer un excelent partit la Srta Blanca, qu' en várias situacions se veje molt aplaudida. No podém menos de reconeixer en la dita senyoreta bonas condicions dramáticas que á cultivarlas, li proporcionarán gloria y profit. La part de *Germá Albert* á cárrech del beneficiat, va sortir també molt ben interpretada especialment en el final del primer acte; y lo paper de *Damiá* confiat al Sr. Estruch, no desmeresqué en res dels anteriors. Los restants Srs. Camps; Rodoreda, Catalá, Castellano y Serra, ajudaren als seus companys ab bona voluntat, arrodonint lo conjunt de la obra.

R. OJEDA.

CONCURS DE EPÍGRAMAS

FALLO DEL JURAT

En lo local de la Redacció de **LO TEATRO REGIONAL** y á las 7 del vespre del dia d'avuy, reunida la Redacció de nostre setmanari y assistint com á individuo nombrat per votació D. Abelardo Coma, luego d' haber llegit una carta de D. Trinitari Costa excusant la seva assistencia al acte y de separar d' entre 'ls plechs que obtavan al premi, los corresponents á A. Pallejá y los dels anomenats Srs. Costa y Coma per formar part del Jurat (4) se procedí á la lectura dels plechs restants en

(1) D. Abelardo Coma, manifestá al notificarli lo nomenament de membre del Jurat calificador, que lo seu desitj era d' entrar en

número de 20 y després de detingut exámen fou concedit lo premi als cinch epígramas del plech número 14, quin autor es D. Simon Alsina y Clos.—Aquest fallo ha sigut donat per unanimitat.

Lo qual se fa públich pera satisfacció dels interesats y 's publican los epígramas á continuació.

Barcelona 18 d' Abril de 1892.

Lo Secretari,

J. XIMENO.

EPÍGRAMAS DE SIMON ALSINA Y CLOS

—No tinch fé! deya en Magí,
que es un notari de nom,
perque donantla á tothom
no me 'n queda gens per mí.

Es la Sió tan vergonyosa,
que quan veu alguna cosa
contra sas costums senzillas,
lo vano en la cara 's posa...
y mira per las branillas.

Va dirme ab tó convenut
l' amo d' un café ab qui 'm rosso,
al servirme un geperut,
que dels mossos que ha tingut
es aquest lo mes bon mosso.

—Tant forsut era l' Aleix,
me deya un dia un drapayre,
que agafantse á sí mateix
s' alsava deu pams enlayre.

Se casá en Pau tres vegadas,
arrostrant tots los perills,
ab senyoras tan honradas,
que may varen tenir fills.

Antichs Guerrers

CERTÁMEN LITERARI—HUMORÍSTICH—CASULÁ

Llista de composicions rebudas

1 L' esca del amor.—Lema: Cupido ets un embus-tero, ¿que t' ha fet aquest guerrero per destrossarli així 'l cor? (Pitarra).

2 Glorificát toca á matinas.—Lema: Si ho encerto t' endevino.

3 Guerrer de la edat una y mitja.—Lema: Ja no 'n corran.

4 Los sarauhistas d' aquí: apuntes del natural.

5 Mon, Dimoni y Carn.—Lema: ¡Ay amor como me has puesto!

6 Un galán de pretensions.—Lema: Porteulo á estudi que no sab llegir.

7 De Cervera á Barcelona. Viatje de recreo en un vagó de tercera. Notas presas cada cinch minuts per un turista.—Lema: N' hi ha un vagó.

lluyta y que á no ser per la deferencia que debia als seus electors, no acceptaria lo cárrech.—Lo Sr. Director acabá de conven- cer al Sr. Coma y aquest acceptá lo cárrech.

- 8 Ecce-Homo.—Lema: *Miserere mey, etc.*
- 9 Amor.—Lema: Cupido, oh bon Cupido, ajúdans per mort de Deu.
- 10 Una fontada.—Lema: Qu' es bona l' aygua per posar en fresch lo porró.
- 11 Tentacions.—Lema: No li fassen pessigollas que te molt fluixas las mollas.
- 12 Viatje de recreo.—Tant bó, tant bó, vol dir burro.
- 13 La bullida.—Lema: Com una sopa.
- 14 Sí ó sí.—Lema: L' amor ab quartos.
- 15 Una carta á la promesa.—Lema:
En aquest mon tan traydor,
los diners matan l' amor.
- 16 La historia de molts amors.—Lema: Joventut. Amor.
- 17 Amor. Pá. Arengada y...—Lema: Jamay me negaréu que sense llum no s' hi veu.
- 18 I Comici tronati.—Lema:
Cuanta mudanza en un día:
ayer iba al paraíso
y naufragó de improviso
toda la esperanza mía.
(CAMPRODÓN).
- 19 Viva la Llibertat.—Lema: Mandunguillas. Popoli.
- 20 Las angúnias d' un Guerrer.—Lema: Tan aquí com á Malgrat, lo guerrer es molt trempat.
- 21 L' amor y la mort.—Lema: Del Hostal de la trifulga may n' ha sortit res de bó.
- 22 La vida d' un barret.—Lema: Dígali barret, dígali sombrero.
- 23 Ilusions.—Lema: Ditjosa mona.
- 24 La Comtesa de la Galvana.—Lema: ¡Viva la vagancia.
- 25 Los fills de Tepsicore.—Lema: ¡Ay joven que vas bailando y al infierno vas saltando.
- 26 ¡Mandunguillas!—Lema: A l' África minyons á matá moros, etc., etc.
- 27 Si ho entench que 'm pelin.—Lema: Catalá del que are 's parla.
- 28 Venjansa.—Lema: Qui ho entén ja farà prou.
- 29 ¡Tot per l' amor!—Lema: ¡Quantas cosas fa fer!
- 30 Una fontada.—Lema: Cansó.
- 31 A las noyas.—Lema: ¡Pallissa!
- 32 ¡Viva 'l porró!—Lema: *Sunsum corda.*
- 33 A una coqueta.—Lema: Quien mucho abarca... estás ben llesta.
- 34 ¡Amor!—Lema: L' amor es com un mosquit; sempre bronz y don neguit.
- 35 Peripecias d' un barret.—Lema: Recuerde el alma dormida, avive el seso y despierte, etc.
- 36 Una agafada de mona.—Lema: A setze, á setze, á setze 'l vi, etc.
- 37 Historia d' un barret contada per ell mateix en *ultra-tumba*.—Lema: A un company.
- 38 Lema.—Lema: Quasi tants disbarats com paraulas.
- 39 Un amor desitjat.—Lema: Tururut, qui jemega ja ha rebut.
- 40 Pocas paraulas y ben ditas.—Lema: Tot lo que diré es vritat.
- 41 A peu y á cavall.—Lema: Val més mori arrossegat, que mori d' un tip de corre.
- 42 A. Tuleta.

43 Historia d' un emblanquinador.—Lema: No era cap Murillo ni molt menos.

44 ¡Excelencias del porró!—Lema: Lo qui ab porró no ha begut, no sab lo qu' es cosa bona.

45 Queixas d' un casat.—Lema: Geroni no 't casis y quedat fadri (Popular).

46 Memorias de un viatge.—Lema: Valen més las escenas que passan en un vagó de 3.ª, que totas las comoditats de las 4.as

Lo Secretari,
JOSEPH VILAPLANA.

Quadret

La boyra vespertina
extent lo seu mantell pel plá y la serra,
y mentres á Occident lo sol camina
y s' enfosqueix la terra,
lo jornalер veient que fina 'l dia
deixa 'l trevall cantant ab alegria.

De las vellas alzinias,
—al buf del fresch oreig—xiulan las fullas
y els pinsans, los pardals y las cardinas
recullen las despullas
que han quedat sobre l' era abandonada
y ab lo gra al bech, emprenen la volada.

Lo seu cant las cigalas
han acabat, la vall ja s' endormisca,
rondina 'l brumarot de brunzents alas,
y al lluny se veu que llista
algún barquet qu' en mitj de la boyrina
deix veure 'l blanch, de sa vela llatina.

JOSEPH MORATÓ GRAU.

Girona 16 de Juny de 1892.

Novas

Avuy regalém á nostres abonats lo repartiment y prólech del drama «L' Agulla».

✦✦

En la vehina població de Gracia hem posat, pera major facilitat dels que desitjin suscriurers al nostre periódich, un centre de suscripcions, en la barberia «Guerrero,» Paseig de Gracia, núm. 42.

✦✦

En la Societat «La Joventut» está anunciada pera avuy dissapte una escullida funció á benefici del estudiós jove aficionat D. Joseph M. Balmaña.

Donadas las simpatias ab que lo beneficiat conta y lo escullit del programa, preveyém se veurá favorescut per numerosa concurrència.

✦✦

Actualment es objecte de grans reformas lo degá dels teatros d' aquesta ciutat, lo teatro Principal. Entre varias de sas milloras es una d' ellas la construcció d' un *parats* que augmentará notablement la capacitat

del teatro. Per aquest motiu lo rellotje de la fatxada estarà parat fins que terminin las obras que afectan al quarto de la maquinaria.

++

Ha sigut contractada pera la próxima temporada teatral en lo teatro de Novetats, la distingida dama jove Srta. Adelina Sala.

++

Ab motiu del resultat favorable que pel nacionalisme Irlandés han donat las eleccions Inglesas, lo *Foment Catalanista* d' aquesta ciutat ha dirigit á M. Gladstone lo següent telégrama:

«M. Gladstone.—Londres.—Lo *Foment Catalanista* de Barcelona, defensor de l' autonomia de Catalunya, vos felicita per vostre triomf, representant justa victoria de la causa d' Irlanda y crit d' encoratjament als pobles esclaus.—Flos, *president*; Alsina, *secretari*.

Enigmas

MUDANSA

Quan la porta 's sol tancá
fa tot ab A;
aygua hi passa, bastant bé,
pel tot ab E;
no tothom ne podrà dir
qu' es tot ab I;
no voldria rebre jo
un tot ab O;
quí aixó no acerti, segú
qu' es tot ab U.

J. O. RAMONEDA.

TARGETA

N. BIOSCA LLEDÍS.

RODA.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas, lo títol de un sainete catalá.

J. RIUS.

ACENTÍGRADO

Ahir nit van agafá
á una *tot* que va *total*
un gran cop á n' en Juliá
que va ferli molt de mal.

PERET DELS VENTALLS.

GEROGLÍFICH

×
pollas pollas pollas
bon bon bon
ala
K

BARTUMEUET DE GRACIA.

(Las soluciones en lo próxim número).

AVIS

Tots quants presentin en nostra Administració, las solucions de tots los Enigmas de aquest número, tindrán obció al premi consistent en *un globo aerostático de 1'75 metros d' alsada*, pera lo qual s' estableixen las següents condicions: S' admeterán las solucions desde la sortida del número fins á las cinch de la tarde del dilluns. Cada *plech* contenint ditas solucions se li dará lo número d' ordre de sa presentació. A las set de la tarde del dit dilluns se verificará un sorteig y lo *plech* qual número resulti premiat, aquell haurá obtingut lo premi.

Cada *plech* deu anar acompanyat de unas cubertas de aquest número.

Poden los interessats que ho desitjin assistir al sorteig.

Soluciones als Enigmas insertats en lo número 24.

Xarada.—TE-A-TRO.

Creu de paraulas.— C A
O R
C O L O M A
A R O L A S
M A
A S

Intrínquis.—ROMANIA.

Geroglífich.—PER INDÍAS Á LA INDIA.

Varen presentarse 15 *plechs* ab las solucions baix l' ordre següent:

1, J. O. Ramoneda.—2, Frederich Puig.—3, Joseph Escachs y V.—4, J. Bosch.—5, P. Rovellat.—6, A. Escrich.—7, R. Mas.—8, Angel Farré.—9, J. T. R.—10, M. Freixas.—11, Lluís Amargós.—12, Artur Roure.—13, Agustí Marén.—14, Marca-ache.—15, Esteve Posing.

Verificat lo sorteig, resultá afavorit lo número 15, que correspon al *plech* firmat per Esteve Posing.

Correspondencia

J. Campins: ja va millor, pero no lo suficient.—Joseph Rosés: es poch cuydat.—Un barberet: anirá lo *quadrat*—Sagarder: bé lo pensament, la forma es poch cuydada.—Un catalá aragonés: no va prou bé.—Ku-Ying: vosté 'n sab, anirá bastant de lo que envia.—Un fulano: serveix.—J. Esteve: está bé.—J. D. Domenech: es publicable.—Francesch Torres: igualment lo de vosté.—Rosendo Coll: algo de lo qu' envia.—J. T. R.: tractat en vers aniria milló.—Joseph Escachs y V.: retocat anirá.—Pepet de Vilanova: veurém de servirlo en altres.—Ramon Morató y Grau: no ha estat gaire acertat.—Rufetis: no son prou bonichs.—Un estudiant: la *targeta*.—Juli Torres: es poca cosa.—Un tortosí: per are no.—E. R. M.: va bé, los originals no 's retornan.—J. Orta: veurém.—M. T.: altre vegada pot ser que sí.—C. M. Villafranca: nos referiam al tomo. ¿Quins números demana?—Salvador Bonavia: valdrá més que li envíhi directament.—Pere Bernat: no van prou bé.